

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Konec maření exekučních dražeb účelovými dlužnickými insolvenčními návrhy?

Se zahájením insolvenčního řízení spojuje zákon různé účinky, které mají zajistit co možná největší uspokojení pohledávek dlužnických věřitelů. Jedním z nich je nemožnost provést výkon rozhodnutí nebo exekuci postihující majetek dlužníka a obecněji majetek náležející do majetkové podstaty, čímž je upřednostňován princip kolektivního uspokojení pohledávek v rámci insolvenčního řízení před individuálním uspokojováním v exekučním řízení či výkonem rozhodnutí. Toto dobře míněné pravidlo je ovšem dlužníky často zneužíváno k oddálení exekuce na jejich majetek. I proti zdánlivě „neprůstřelné“ obstrukční metodě však existuje řešení.

Obstrukce dlužníků

Zveřejnění insolvenční vyhlášky podle ustanovení § 101 IZ je okamžikem, kdy nastávají účinky zahájení insolvenčního řízení. Mimo jiné je od tohoto okamžiku nutné uplatňovat svá práva zásadně přihláškou místo žaloby a začíná platit odlišný režim pro uspokojení ze zajištění a nabytí zajišťovacího práva. Dalším dopadem je skutečnost, že exekuci nebo výkon rozhodnutí postihující majetek ve vlastnictví dlužníka jakož i jiný majetek náležející do majetkové podstaty sice lze nařídit či zahájit, není však povoleno je provést, přičemž k tomu odporujícím úkonům se nepřihlíží (§ 109 odst. 1 písm. c) IZ). V praxi to znamená, že vychytralý dlužník může podáním insolvenčního návrhu na sebe samého zmařit zejm. nařízenou dražbu svého nemovitého majetku.

Se zneužíváním tohoto účinku se lze v poslední době setkat stále častěji. Někteří dlužníci se takto snaží fakticky zablokovat probíhající exekuce. Motiv podobných návrhů je jednoznačný – oddálit provedení exekuce a majetek „ochránit“.

Aplikovaný postup je jednoduchý a zdánlivě neprůstřelný. Po podání dlužnického insolvenčního návrhu, často spojeného s návrhem na povolení oddlužení, nastoupí výše popsané účinky zahájení řízení a exekutor nesmí dražbu provést. Následně ji proto odkládá na neurčito a vyčkává dalšího průběhu řízení. Dlužník posléze svůj návrh vezme zpět, případně nezaplatí zálohu na náklady insolvenčního řízení, v důsledku čehož je řízení dle ustanovení § 108 odst. 3 IZ zastaveno. Tento postup může později opakovat znovu. Jedná se tedy o situace, kdy dlužník buď není v úpadku, nebo nemá zájem, aby insolvenční řízení řádně proběhlo. Jeho jediným cílem je „sabotáž“ exekuce.

Obrana proti obstrukčním návrhům

Výše nastíněné snahy některých dlužníků neunikly pozornosti zákonodárce. Reakcí byla novela IZ č.

[334/2012](#) Sb., která zásadně změnila § 82 IZ. Důvodová zpráva za problém přímo označuje „pokusy zneužít transparentnosti insolvenčního řízení a účinků spojených s jeho zahájením k poškození zájmů třetích osob nebo dlužníka“, kdy záměrem může být „blokace exekučních řízení insolvenčními návrhy, jež nejsou míněny vážně.“

Dřívější znění § 82 odst. 2 dávalo insolvenčnímu soudu možnost předběžným opatřením pouze ustanovit předběžného správce. Od 1. listopadu 2012, kdy nabyla účinnosti výše zmíněná novela, je role soudu posílena, neboť v novém písm. b) dostal mimo jiné pravomoc „omezit z důvodů hodných zvláštního zřetele způsobem stanoveným v předběžném opatření některý z účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení uvedených v § 109 odst. 1 písm. b) a c), neodporuje-li to společnému zájmu věřitelů.“

Nově lze tedy předběžným opatřením umožnit provedení výkonu nařízení či exekuce, a to za následujících podmínek:

- existence důvodů hodných zvláštního zřetele, a zároveň
- nařízení takového předběžného opatření neodporuje společnému zájmu věřitelů.

Příslušné předběžné opatření lze nařídit i bez návrhu až do rozhodnutí o insolvenčním návrhu. Případný navrhovatel předběžného opatření není povinen skládat jistotu, což lze z hlediska minimalizace nákladů věřitele přivítat.

Insolvenční soud může při nařízení předběžného opatření zároveň stanovit omezení, aby výtěžek dražby dosažený zpeněžením majetku byl k dispozici v insolvenčním řízení.

Výrok příslušného usnesení může být formulován například tak, že se nařizuje předběžné opatření, kterým **se omezuje účinek spojený se zahájením insolvenčního řízení uvedený v § 109 odst. 1 písm. c) IZ, a to tak, že se konkrétnímu soudnímu exekutorovi umožňuje provést již nařízenou exekuci.** Součástí výroku bude pravidelně i výše popsané omezení týkající se výtěžku.

Z teoretického pohledu může být zajímavé poukázat na rozdíl mezi popsaným předběžným opatřením a předběžnými opatřeními podle § 74 a násl. OSŘ. Nenařizuje se zde povinnost konat, něčeho se zdržet nebo něco snášet. Výsledkem je naopak pozastavení účinku nastupujícího ze zákona a umožnění něco konat subjektu, který je od účastníků řízení odlišný.

Podmínky k nařízení předběžného opatření

Judikatura k tomuto druhu předběžných opatření není dosud příliš bohatá, lze však poukázat především na usnesení Vrchního soudu v Olomouci č. j. 3 VSOL 355/2013-A-19 ze dne 19. července 2013. V posuzovaném případě Vrchní soud v Olomouci shledal, že byly splněny obě podmínky, a změnil rozhodnutí insolvenčního soudu tak, že nařídil předběžné opatření, kterým se soudnímu exekutorovi umožňuje již nařízenou exekuci provést. Důvody hodné zvláštního zřetele byly spatřovány v opakovaně podávaných dlužnických návrzích, které zjevně neměly za cíl nic jiného než probíhající exekuci „torpédovat“, neboť dlužník podával tentýž návrh opakovaně a krátce za sebou, z toho jednou bezprostředně před termínem dražby. Snahu oddálit provedení dražby dlužník dokonce přiznal již v odůvodnění svého prvního návrhu, kde uvedl, že má obavy z exekuce.

Ke stejné otázce se vyjádřil též Krajský soud v Ostravě v usnesení č. j. KSOS 38 INS 12786/2013-A-14 ze dne 8. srpna 2013. I zde soud nařídil předběžné opatření poté, co shledal, že se v daném případě jednalo o návrh „podaný i jen proto, aby [dlužník] probíhající exekuci zabránil.“ Skutkový průběh je zde co do rozsahu oddalování exekuce možná ještě ilustrativnější. Dlužníku se hned třemi postupně podanými obsahově shodnými insolvenčními návrhy podařilo odložit zpeněžení jeho

nemovitosti o celkem 1,5 roku. První dvě řízení, která vždy zmařila nařízenou dražbu, byla zastavena z důvodu nezaplacení záloh na náklady. Rovněž u posledního návrhu bylo zjevné, že dlužník zálohu opět nezaplatí, neboť žádné finanční prostředky nemá.

K otázce naplnění podmínky, zda nařízení takového předběžného opatření neodporuje společnému zájmu věřitelů, se ve zmiňovaných rozhodnutích soudy rozsáhleji nevyjádřily. Vrchní soud v Olomouci uvedl, že provedení exekuce týkající se pouze nemovitého majetku ve vlastnictví dlužníka v daném případě společnému zájmu věřitelů neodporuje a korigoval tak závěry soudu prvního stupně, podle nichž by (bez podrobnějšího vysvětlení) mohl být výhodnější jiný způsob zpeněžení dlužníkovra majetku, přičemž zpeněžení by bylo prodejem mimo dražbu údajně transparentnější. V obou případech pak soudy přidaly omezení, aby výtěžek dražby byl k dispozici v insolvenčním řízení.

Mimo rámec takového omezení by případně bylo možné považovat za uspokojivé, že soudní exekutor je podle ustanovení § 46 odst. 7 EŘ povinen vydat výtěžek insolvenčnímu správci.

Závěrem

Lze shrnout, že pozice věřitelů proti účelovým, obstrukčním dlužnickým návrhům je po novelizaci o mnoho silnější, a to díky možnosti využít výše popsané předběžné opatření. Bude samozřejmě vždy záležet na okolnostech každého jednotlivého případu, zda se podaří prokázat splnění obou výše uvedených podmínek, tedy existenci důvodů hodných zvláštního zřetele a neohrožení společného zájmu věřitelů. Samostatný faktor pak představuje otázka, zda se na dlužníkovra obstrukční návrh podaří reagovat včas.

Pro úplnost je vhodné dodat, že tzv. revizní novela insolvenčního zákona, provedená zákonem č. [294/2013](#) Sb. a účinná od 1. ledna 2014, předběžné opatření, jak je popsáno výše, nijak nemění.

Posílení však dozná ochrana kolektivních zájmů věřitelů, a to díky novému znění § 109 odst. 6 IZ, který dává insolvenčnímu soudu možnost i bez návrhu suspendovat rozhodnutí nebo opatření přijatá při provádění výkonu rozhodnutí nebo exekuce, nebo dokonce jejich přijetí zakázat. K tomuto kroku bude moci soud přikročit v případě, že takové rozhodnutí či opatření bude v rozporu se zákazem provádění výkonu rozhodnutí nebo exekuce. Nové oprávnění soudu tak umožní reagovat na opačné situace, kdy exekutor tohoto zákazu nedbá a exekuci naopak dále provádí.

Mgr. Dominik Fojtů,
advokátní koncipient

[Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.](#)

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2

Tel.: +420 296 368 350

Fax: +420 296 368 351

e-mail: law.office@mn-legal.eu

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)